

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/97/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6116212027
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6116212027.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a členov senátu JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a JUDr. Jany Haluškovej, v spore žalobcu Intrum Justitia Slovakia s. r. o., so sídlom Mýtina 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtina 48, P.O.BOX 205, 810 00 Bratislava, proti žalovanému F. Q., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom N. XXX, XXX XX I., o zaplatenie 603,36 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 9C/171/2016-34 zo dňa 25. 11. 2016, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom zo dňa 25. 11. 2016 žalobu žalobcu zamietol (prvý výrok). O trovách prvoinštančného konania rozhodol tak, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu (druhý výrok).

V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia sumy 603,36 Eur s príslušenstvom na základe Zmluvy o poskytnutí spotrebného úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX (ďalej aj „Zmluva o úvere“) uzatvorenej medzi jeho právnym predchodcom C. a. s. a žalovaným dňa 30. 06. 2009. Uviedol, že pohľadávka z tohto úveru bola na neho postúpená na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 24. 09. 2014. Súd prvej inštancie skúmal vecnú aktívnu legitimáciu na strane žalobcu, ktorú odvodzoval žalobca od Zmluvy o postúpení pohľadávky uzatvorenej s právnym predchodcom C. a.s.. Okresný súd uviedol, že žalobca nepredložil Zmluvu o postúpení pohľadávok. Predložil jedine oznámenie o postúpení pohľadávky adresované žalovanému. Postúpenie pohľadávky podľa ustanovenia § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) má význam vo vzťahu k dlžníkovi ten, že od daného okamihu dlžník je povinný plniť pohľadávku postupcovi, pričom dlžník nie je oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení. V občianskom súdnom konaní však pokiaľ postupník tvrdí, že nadobudol platne práva z postúpenej pohľadávky, musí túto skutočnosť preukázať a to samotnou zmluvou o postúpení pohľadávky. Podľa názoru okresného súdu z pripojených listinných dôkazov nevyplýva, že práve žalovaná pohľadávka a to za obdobie splátok splatných od 15. 07. 2013 do 30. 06. 2014 bola predmetom tohto postúpenia.

Pretože žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadom svojho tvrdenia, že je vecne aktívne legitimovaný v spore, okresný súd jeho žalobu zamietol. Zároveň poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/ 654/2015, 15Co/ 583/2015, 17Co/ 771/2015.

O trovách prvoinštančného konania okresný súd rozhodol podľa zásady úspechu v spore v zmysle § 255 ods. 1 a § 262 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“).

2. Proti rozsudku okresného súdu žalobca podal v zákonnej lehote odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok prvoinštančného konania zmenil a vyhovel jeho žalobe v celom rozsahu. V odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie zamietol žalobu z dôvodu nedostatku jeho aktívnej legitimácie. Podľa jeho názoru

rozhodnutie prvoinštančného súdu nie je správne. Svoju aktívnu legitímáciu v tomto spore preukazuje oznámením o postúpení pohľadávky jeho právneho predchodcu, ktoré bolo zaslané žalovanému na adresu N. XXX, XXX XX I., a to doporučené dňa 10. 10. 2014 pod číslom zásielky W (viď podací hárok zo dňa 10. 10. 2014). Relevantným oznámením o postúpení pohľadávky postupcom preukázal riadne svoju aktívnu legitímáciu v spore. Takýto postup preukázania aktívnej legitímácie je v súlade s právnymi predpismi a súdnou praxou bežne akceptovateľný (viď. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo 210/01 z 11. 06. 2003). Zmenu adresy na doručovanie písomnosti mu (ani jeho právneho predchodcovi) žalovaný neoznámil. Žalovaný má evidovaný trvalý pobyt na adrese N. XXX, XXX XX I., a tak mal objektívnu možnosť oboznámiť sa s prejavom vôle jeho právneho predchodcu. Žalovaný v spore výslovne nepoprel doručenie predmetného oznámenia o postúpení pohľadávky, nedoručenie oznámenia žalovanému nevyplýva ani zo spisu, preto nie je dôvod túto skutočnosť spochybňovať. Ďalej uviedol, že „Pri výklade právnych úkonov a ich posudzovaní z pohľadov nárokov na ich platnosť je nevyhnutné brať na zreteľ ústavný príkaz preferencie výkladu v prospech platnosti právneho úkonu a dôvody neplatnosti nerozširovať nad rámec zákonom uvedených prípadov.“ V tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu SR z 1. apríla 2015, sp. zn. I. ÚS 640/2014.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

4. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (podľa § 34 CSP), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1, 2 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

5. Podľa ustanovenia § 526 ods. 1 OZ postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

6. Postúpenie pohľadávky (cesia) spočíva v tom, že do existujúceho záväzku vstúpi namiesto doterajšieho veriteľa (postupcu, cedenta), nový veriteľ (postupník, cesionár). Postúpením pohľadávky teda dochádza k zmene v osobe veriteľa. Táto zmena môže nastať z vôle doterajšieho veriteľa zmluvou, uzavretou medzi ním a novým veriteľom (dobrovoľná cesia - cessio voluntaria) alebo bez jeho vôle, prípadne proti jeho vôli (nútená cesia - cessio necessaria), ktorá sa uskutočňuje buď priamo zo zákona, alebo súdnym rozhodnutím. Zmluva o postúpení pohľadávky musí mať písomnú formu (§ 524 ods. 1 OZ). Na platnosť zmluvy sa nevyžaduje súhlas dlžníka, pretože zmena pri osobe veriteľa sa nedotýka jeho práv a povinností vyplývajúcich pre neho zo záväzku. Predpokladom platnosti zmluvy je spôsobilý predmet postúpenia. Aj keď na platnosť zmluvy nie je potrebný súhlas dlžníka, podľa dikcie ustanovenia § 526 OZ sa však musí dlžníkovi oznámiť bez zbytočného odkladu postúpenie pohľadávky. Túto oznamovaniu povinnosť má postupca. Postupník v prípade, ak postupca neoznámil dlžníkovi cesiu, môže sám preukázať dlžníkovi postúpenie pohľadávky (napr. predložením zmluvy o postúpení pohľadávky). Ak postupca oznámil dlžníkovi postúpenie pohľadávky, dlžník nie je oprávnený dožadovať sa preukázania zmluvy o postúpení. Kým dlžník nie je o postúpení pohľadávky vyrozumieť, môže plniť pôvodnému veriteľovi, ktorý za tejto situácie nemôže plnenie odmietnuť. Následky postúpenia sa prejavujú v právnom postúpení všetkých troch subjektov (postupcu, postupníka a dlžníka). Postupca stráca postúpenú pohľadávku so všetkým príslušenstvom a právami s nimi spojenými, preto postupca nie je po postúpení oprávnený pohľadávku od dlžníka vymáhať a nie je oprávnený od dlžníka prijať plnenie. Postúpením pohľadávky dlžník nie je postúpením dotknutý vo svojom postavení, pričom nemôže sa zhoršiť jeho právne postavenie. Z uvedeného dôvodu sa dlžníkovi zachovávajú všetky námietky, ktoré mal v čase postúpenia proti pohľadávke a rovnako môže voči pohľadávke namietať vzájomné pohľadávky, ktoré už vtedy mal voči postupcovi a to aj vtedy, keď v čase postúpenia ešte neboli splatné (§ 529 OZ). Dlžník je povinný plniť novému veriteľovi len od vtedy, od kedy sa o postúpení dozvedel.

7. Súdna prax dospela k záveru, že relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky. Súd z takéhoto oznámenia vychádza bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Dlžník sa v takomto prípade nemôže úspešne dovolať neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky alebo jej neexistencie. To by mohol len vtedy, ak by postúpenie pohľadávky preukazoval zmluvou o postúpení postupník (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej

republiky sp. zn. 4Obo/210/2001 zo dňa 11. 06. 2003 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 119/2003). Zo skutkových okolností veci, v ktorej bolo vydané uvedené rozhodnutie vyplýva, že riadne doručenie oznámenia o postúpení pohľadávky zo strany postupcu dlžníkovi bolo v konaní nepochybne preukázané.

8. Neskoršia súdna prax sa odklonila od uvedeného názoru v tom zmysle, že dlžník je oprávnený domáhať sa skúmania platnosti postúpenia, ak zmluva o postúpení pohľadávok bola uzavretá v rozpore so zákonom, kedy nie je rozhodujúce, či mu postúpenie oznámil postupca alebo preukázal postupník (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obo/49/2008 zo dňa 14.05.2008 ale najmä rozsudok sp. zn. 1Cdo/76/2007 zo dňa 28. 01. 2009 uverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 46/2009). Túto súdnu prax odobril aj ústavný súd (porovnaj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV.ÚS/337/2012 zo dňa 03. 07. 2012).

9. Názor, že oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky, však zostal vo všeobecnosti nedotknutý (porovnaj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS/409/2013 zo dňa 11. 09. 2014, ktorý odmietol názor okresného súdu a krajského súdu, že bolo nevyhnutnosťou a ich zákonnou povinnosťou z vlastnej iniciatívy skúmať platnosť zmlúv o postúpení pohľadávok, ktorými mal postupník uplatňované pohľadávky nadobudnúť, aj keď to dlžník nenamietal, pretože podľa ústavného súdu to nezodpovedá zákonnej úprave ani ustálenej súdnej praxi, keď podľa ustanovenia § 526 ods. 2 OZ platí, že oznámenie postúpenia doterajším veriteľom zbavuje dlžníka práva požadovať predloženie zmluvy o postúpení. Dlžník tak nemá právo ani zisťovať, či vôbec nejaká zmluva bola uzatvorená a nemôže namietat ani nedostatky jej platnosti, ibaže by k postúpeniu pohľadávky došlo v rozpore so zákonom. Inak je vo vzťahu k dlžníkovi postúpenie založené len na oznámení veriteľa o tom, že došlo k postúpeniu, t.j. zmene veriteľa podľa § 526 ods. 1 OZ. Podľa ústavného súdu je nerozhodné, či je toto oznámenie kryté aj kauzálnym vzťahom (titulom) medzi postupcom a postupníkom, teda zmluvou o postúpení pohľadávky, ktorej existencia je relevantná len vo vzťahu postupcu a postupníka, ktorí sa prípadne môžu navzájom voči sebe domáhať vydania bezdôvodného obohatenia. Na základe uvedeného ústavný súd zjednodušený záver okresného súdu i krajského súdu, že skúmanie platnosti zmlúv o postúpení pohľadávok je akoby automaticky a bez ďalšieho súčasťou kompetencie súdu v každom konaní, v ktorom sa daná pohľadávka uplatňuje, považoval na pozadí existujúcej zákonnej úpravy za arbitrárny a nezodpovedajúci požiadavkám práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

10. Uvedené závery v plnom rozsahu platia za predpokladu, že k postúpeniu pohľadávky dôjde pred začatím konania (ide o skúmanie vecnej legitímácie strán). Len pre úplnosť odvolací súd udáva, že rozdielna situácia vo vzťahu k nutnosti preukázať postúpenie pohľadávky predložením zmluvy o postúpení pohľadávky nastáva v prípade, že k postúpeniu pohľadávky dôjde po začatí konania a je na základe príslušného procesného návrhu potrebné rozhodnúť o zmene subjektov podľa § 80 CSP (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/546/2014 zo dňa 10. 09. 2015).

11. Z ustanovenia § 526 ods. 1 OZ súčasne vyplýva, že v prípade, ak by postupca svoju notifikačnú povinnosť voči dlžníkovi nesplnil, je potrebné, aby postúpenie pohľadávky preukázal dlžníkovi postupník. Na rozdiel od postupcu, ktorý dlžníkovi postúpenie pohľadávky oznamuje bez toho, že by musel čokoľvek dokazovať, je v prípade postupníka potrebné, aby postúpenie pohľadávky dlžníkovi preukázal. Preukázaním sa má na mysli predloženie písomnej zmluvy o postúpení pohľadávky dlžníkovi. V prípade vymáhania nároku postupníkom súdnou cestou stačí, ak je okolnosť postúpenia pohľadávky súčasťou skutkového odôvodnenia žaloby a preukázaná priloženými dôkazmi (ako prílohami žaloby) s tým, že doručením je oznámené (resp. preukázané v prípade absencie oznámenia postupníka) postúpenie pohľadávky žalovanému ako dlžníkovi.

12. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že právny predchodca žalobcu svoju aktívnu vecnú legitímáciu odôvodňoval Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 29. 09. 2014, ktorú uzavrel so s postupcom, a to spoločnosťou C.C. D., a.s. so sídlom K. R. X, D., X.: XX XXX XXX. Žalobca pripojil k žalobe Oznámenie postupcu (C.C. D., a.s., D.) o postúpení pohľadávky zo dňa 08. 10. 2014 adresované žalovanému (č.l. 12 spisu), z ktorého vyplýva, že pohľadávka postupcu C.C. D., a.s. vzniknutá zo Zmluvy zo dňa 30. 06. 2009 uzavretej medzi postupcom (veriteľom) a žalovaným (dlžníkom), ktorá bola ku dňu 12. 08. 2014 vo výške 2 846,35 Eur s príslušenstvom a právami „z akéhokoľvek“ zabezpečenia bola postúpená ku

dňa 29. 09. 2014 na Intrum Justitia Slovakia s. r. o., so sídlom Karadžičova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 831 154. Dlhý záväzok žalovaného bol ku dňu 08. 10. 2014 vo výške 2899,71 Eur. Zároveň žalobca k žalobe pripojil podací hárok č. E. z 10. 10. 2014, z ktorého vyplýva zaslanie doporučenej zásielky žalovanému (č.l. 13-14 spisu).

13. Z uvedeného je možné vyvodiť, že postupca (veriteľ) C.C. D., a.s. so sídlom K. R. X, D., X.: XX XXX XXX oznámil žalovanému (dlžníkovi), že došlo k postúpeniu jeho pohľadávky na žalobcu dňa 29. 09. 2014. Nedoručenie Oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 08. 10. 2014 žalovaný v konaní nenamietal. Ďalej zo žaloby vyplýva, že žalobca sa žalobou domáha jedine časti postúpenej pohľadávky (vo výške 603,36 Eur s príslušenstvom).

14. Aj keď okresný súd vo svojom rozhodnutí poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/ 654/2015, 15Co/ 583/2015, 17Co/ 771/2015, odvolací súd uvádza, že sa jednalo o odlišnú situáciu, pretože v uvedených konaniach oznámenie o postúpení pohľadávky postupcu obsahovalo odlišné údaje (ohľadne dňa uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky, ohľadne osoby postupníka), než ktoré boli uvedené v žalobe a z obsahu spisu nebolo možné vyvodiť, že postupca zákonným spôsobom oznámil žalovanému, že došlo k postúpeniu jeho pohľadávky na postupníka.

15. Z uvedených dôvodov odvolaciemu súdu neostala iná možnosť ako rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť (389 ods. 1 písm. b/ CSP) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP), pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 CSP) ani na jeho zmenu (§ 388 CSP) a v zmysle § 391 ods. 1 CSP mu vec v tomto rozsahu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

16. Pretože z obsahu žaloby vyplýva, že žalobca svoj nárok odvodzuje od Zmluvy o poskytnutí spotrebného úveru uzatvorenej dňa 30. 06. 2009 medzi jeho právnym predchodcom (C.C. D., a.s., so sídlom K. R. X, D.) a žalovaným, teda ide o spotrebiteľský spor (§ 290 CSP a nasl.), úlohou okresného súdu bude rozhodnúť o žalobcom uplatnenom nároku, pričom povinnosťou okresného súdu bude Zmluvu o poskytnutí spotrebného úveru podrobiť ex offio súdnej kontrole.

17. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

18. V novom rozhodnutí rozhodne okresný súd i o náhrade trov celého, teda i odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).